

Rizika kyberprostoru a prezidentský trojúhelník

Miloš Balabán

Jako prehistorie dnes vypadá osm let starý snímek ministrů zahraničí Hillary Clintonové a Sergeje Lavrova společně mačkajících tlačítko reset, což mělo symbolizovat novou etapu rusko-amerických vztahů. Na konci mandátu prezidenta Obamy je vyhošťováno třicet pět ruských diplomatů a jsou zavedeny sankce proti ruským zpravodajským službám. Důvodem jsou hackerské útoky na Demokratickou stranu, které měly ovlivnit prezidentské volby. Zpráva o jejich pozadí by zároveň měla spatřit světlo světa ještě před inaugurací Donalda Trumpa 20. ledna.

Kauza jen potvrzuje fakt, že se v kyberprostoru vedou bojové operace s cílem oslabit či poškodit protivníka. Určitě k tomu dochází i mezi USA a Ruskem. V tomto konkrétním případě je Rusko obviňováno, že usilovalo o ovlivnění amerických voleb. Pokud budou na stole důkazy, že tomu tak bylo, problém nebudou mít jen Rusové, ale i Američané. Proč? Přízná se zranitelnost amerických počítačových sítí a částečně se delegitimizuje zvolení Trumpa prezidentem. Dost možná si to mnozí v Americe mohou i přát.

Pro jedinou globální supervelmoc by to byla další rána v její klesající reputaci. Stačí, že musí nyní polykat hodně hořkou pilulku na Blízkém východě, který byl donedávna skoro zadním americkým dvorkem. Dnes tam o jeho budoucnosti rozhodují američtí protivníci jako Rusko nebo Írán s pomocí člena NATO Turecka. Tudíž by snad mohlo být pro Obamu lepší, aby v případě vyšetřování hackerských útoků postupoval méně prvoplánově, i když není sporu, že si Spojené státy nemohly dovolit na hackerské útoky nereagovat.

Obama si ovšem mohl být vědom skepse a nedůvěry nově zvoleného prezidenta k výsledkům vyšetřování amerických zpravodajců, kterou dal i veřejně najevo.

Trump navíc prohlásil, že útoky mohl spáchat někdo jiný než Rusko. Mohlo by to vést i ke konfliktu mezi zpravodajci a nastupujícím prezidentem, což by pro USA opět nebylo žádoucí.

Kyberprostor je monstrem, před kterým si nikdo nemůže být ničím jistý. Co když se jako na potvoru, ve chvíli, kdy se bude mluvit o ruských útocích, objeví nějaké další utajované informace o činnosti a aktivitách Národní bezpečnostní agentury USA, třeba proti americkým spojencům? Tvrzení, že žijeme v „postpravdivé“ a „postfaktické“ společnosti, by pak triumfovalo.

Zatím vidíme prohlubující se nejednotu mezi odcházejícím a nastupujícím americkým prezidentem. Dokládá to i Trumpův tweet v reakci na rozhodnutí Vladimira Putina nereagovat odvetou na vypovězení ruských diplomatů z USA: „Vždycky jsem věděl, že je velmi chytrý!“ Skutečně žijeme ve zvláštní době.